

Безумовно, успішне вирішення проблеми міжкультурної адаптації іноземних студентів до нового соціокультурного середовища підвищує успішність їх навчальної діяльності, а також позитивно впливає на конкурентоспроможність українських університетів на міжнародному ринку освіти.

Список використаних джерел:

1. Таїрова А.В. Проблеми адаптації до навчання студентів з КНР. *Materiály XI mezinárodnívědecko-praktickákonference «Efektivní nástroj moderních věd – 2015»*. Díl 13. Pedagogika.:Praha. Publishing House «Education and Science» s.r.o.- 2015. С. 28-31.

ПОДКАСТ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Приходько С.О.

*доцент, канд.пед. н., доцент кафедри іноземних мов
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
м. Харків, Україна*

Сьогодні у навчанні іноземних мов пріоритет надається комунікативності, автентичності спілкування, вивченню мови у культурному контексті, автономності й інтерактивності навчання. Використання інтернет-технологій у вивченні іноземної мови сприяє формуванню навичок говоріння, читання, аудіювання та письмового мовлення, навчанню лексиці, граматиці, уможливорює залучення до освітнього процесу унікального і різноманітного контенту, стає основним засобом розвитку самостійної пізнавальної діяльності студентів.

Одним із таких засобів, що оптимізують процес вивчення іноземної мови, є подкаст. Оксфордський словник англійської мови визначає подкаст («podcast») як «аудіо- чи відеофайл, що розповсюджується в мережі Інтернет для прослуховування на комп'ютері чи мобільному пристрої, і який є доступним для прослуховування у будь-який зручний для користувача час» [3]. Саме слово

«подкаст» (podcast) походить від таких слів: «iPod» і «broadcast» (транслювати, передавати). Перегляд, зберігання і поширення подкастів здійснюється за допомогою сервісів, що використовують інформаційні технології, які дозволяють користувачам створювати та поширювати власний контент у всесвітній мережі. Використовуючи сервіс подкастів, користувач може переглянути або прослухати обраний ним подкаст онлайн, завантажити на свій мобільний пристрій чи комп'ютер. Подкасти як інноваційні цифрові автентичні ресурси «дозволяють створювати умови для розвитку потенціалу особистості, активізують навчально-пізнавальну діяльність студентів, розвивають комунікативно-когнітивні здібності, підвищують внутрішню мотивацію та результативність навчання» [1, с. 353].

Усі подкасти можна розподілити на три групи: аудіоподкасти, що надають інформацію у вигляді аудіофайлу в форматі MP3; відеоподкасти, у яких інформація подається як відеофайл; скрінкасти, що презентують інформацію у вигляді відеофайлу, в якому за допомогою спеціальної програми на відеозапис накладається аудіодоріжка з коментарями. Усі види подкастів, безумовно, мають широкі перспективи використання під час навчання іноземної мови за рахунок розширення меж навчального середовища (аудиторний і позааудиторний час), можливості вирішення проблеми міжкультурного спілкування та взаємодії, зниження рівня психологічних труднощів і подолання мовного бар'єру, надання додаткової мовної практики тощо.

Серед характеристик технології подкастингу можна виділити такі, як актуальність, тобто можливість для користувачів підписатися на отримання подкастів і регулярно поповнювати свій архів новими матеріалами з Інтернету; аутентичність представленого матеріалу, що робить процес вивчення іноземної мови більш вмотивованим і ефективним; медіакомпетентність, тобто формування базових вмінь і навичок роботи з комп'ютерними платформами і сервісами; багатофункціональність, що проявляється у можливості розвивати

декілька видів мовленнєвої діяльності: читання, говоріння, аудіювання, письмо, підвищувати соціокультурну компетенцію, отримуючи інформацію про культуру мови, що вивчається; багатоканальне сприймання, що базується на одночасному сприйманні зорової і слухової інформації; інтерактивність, тобто діалоговий режим роботи користувача з мобільним пристроєм, за яким він має змогу самостійно обирати інформацію, швидкість і послідовність її передачі; мобільність, розширення навчального середовища, що забезпечує можливість звернення до матеріалів подкаста в будь-який час і за межами навчального закладу, а також дозволяє обрати режим навчання у відповідності до індивідуальних особливостей сприймання інформації; стійка мотивація, що формується у результаті задоволенні пізнавальних мотивів при вивченні іноземної мови; автономність, яка дозволяє користувачу діяти у відповідності до власних потреб у навчанні, темпів навчання і рівня навченості; продуктивність, що є сильним імпульсом для навчання іноземної мови з точки зору діяльнісного підходу, тому що, створюючи і публікуючи у мережі власні аудіо- чи відеоматеріали, студенти працюють із перспективною інформаційною технологією у реальній ситуації.

Усі наведені характеристики дозволяють говорити про подкаст як про дидактичний засіб навчання іноземної мови. Дидактичний потенціал подкастингу у викладанні іноземної мови дуже широкий. Подкаст передбачає можливість розміщення, прослуховування або перегляду аудіо- чи відеофайлів на сервісі подкастів; надає змогу обговорення змісту подкасту в мікроблозі; сприяє розвитку пізнавальних здібностей студентів, умінь навчання у співпраці й самостійної навчальної діяльності. Наприклад, Ю. Гриньова, М. Рафальська та М. Полодюк, аналізуючи методичні можливості сервісу подкастів під час навчання іноземної мови зазначають, що розвитку навичок говоріння сприяє запис студентами навчальних подкастів іноземною мовою; вміння аудіювання підвищуються за рахунок прослуховування/перегляду подкастів одногрупників; навички письма і читання покращуються в процесі мережевого обговорення

навчальних подкастів у зоні мікроблогу або веб-форуму й індивідуальної роботи студентів під час обговорення подкастів [2, с. 15].

Використання навчальних подкастів дозволяє вирішити низку методичних задач, таких як розширення і збагачення лексичного словника, формування та вдосконалення граматичних навичок студентів, розвиток умінь говоріння та писемного мовлення. Так, за допомогою навчальних подкастів можна розвивати вміння говоріння шляхом створення повідомлень, що містять найбільш важливу інформацію за темою; стислої передачі змісту отриманої інформації; складання розповіді про себе, своє оточення, свої плани; обґрунтування своїх намірів чи вчинків; розмірковування про факти чи події, з наведенням прикладів, аргументів, висновків; висловлювання позиції стосовно певної проблеми. Для розвитку умінь аудіювання необхідним є розуміння мети і тематики тексту; логіки викладу інформації або аргументації (послідовність фактів, подій); взаємозалежності між фактами, причинами, подіями; визначення ставлення мовця до предмету обговорення; прогнозування розвитку подій; можливість висловити своє судження, думку про почуте.

Для вивчаючих англійську мову можна скористатися директорією подкастів, яка розміщена за адресою www.podomatic.com, www.bbc.co.uk. Сервіс подкастів надає можливість студентам як прослуховувати й переглядати розміщені в Інтернеті подкасти, так і записувати й розміщувати на одному з серверів власні подкасти на будь-які теми. Найбільш відомим сервером подкастів є YouTube, де кожен зареєстрований користувач може розміщувати свій відеоподкаст, переглядати інші, а також брати участь в обговоренні й коментуванні подкастів в мікроблогах. Сервіс подкастів надає можливість створення особистої зони користувача, необхідної для організації мережевого обговорення подкасту, і робить подкаст доступним для перегляду всім зареєстрованим користувачам сервісу.

Власний досвід використання подкастів у викладанні англійської мови студентам технічного закладу вищої освіти дає змогу стверджувати, що при

застосуванні цієї технології у навчальному процесі слід дотримуватися низки умов. По-перше, відеоматеріал, що використовується викладачем, повинен відповідати рівню знань студентів, бути узгодженим з навчальною темою і матеріалом, що вивчається. По-друге, необхідно чітко виділяти головне, істотне; відчувати міру у використанні наочності, демонструвати її поступово і тільки у відповідний момент заняття. По-третє, перегляд відеоподкастів повинен бути організований таким чином, щоб всі студенти мали можливість добре бачити/чути матеріал, що демонструється. І, нарешті, пояснення, що даються в ході демонстрації відеоматеріалу, потрібно детально продумати й проробити.

В цілому, технологія роботи з подкастом збігається з технологією роботи з аудіотекстом і визначає чітку послідовність дій викладача і студентів відповідно до триступеневої моделі навчання аудіювання: попередній інструктаж і попереднє завдання; процес сприйняття і осмислення інформації подкасту; завдання, що контролюють розуміння почутого тексту. Подкасти повинні бути недовгими (не більше 3-5 хвилин) і відповідати тематиці заняття.

Наведемо примірний алгоритм роботи з подкастами, що спрямовані на розвиток говоріння і аудіювання. На початку роботи викладач повинен пояснити студентам мету і завдання проєкту, ознайомити їх із правилами роботи з платформою сервісу подкастів, де буде здійснюватися їх розміщення і мережева взаємодія студентів і викладача, визначити алгоритм роботи з підкастом, установити критерії оцінки участі студентів у цьому виді навчальної діяльності. Завершує цей етап створення викладачем для студентів сторінки подкастів за певною тематикою. Для цього може бути використаний соціальний сервіс www.podomatic.com, де викладач створює окрему сторінку для своєї навчальної групи, надає інформацію про засновника проєкту, описує його завдання. На основному етапі процесу відбувається вибір теми і створення студентами тексту подкаста. Студентам пропонується підготувати текст виступу (подкаста), де кожен з учасників може презентувати себе. Викладач

здійснює моніторинг самостійної діяльності студентів, допомагаючи їм у підготовці граматично і лексично грамотного тексту виступу, що потім буде записаний і розміщений на сервісі подкастів для подальшого обговорення. Далі створені і розміщені на сервісі подкасти прослуховуються (переглядаються) викладачем і студентами у позанавчальний час. Усім студентам пропонується взяти участь у мережевому обговоренні подкаста, тобто розміщені у мікроблогу короткого відгуку і коментарю стосовно змісту й/чи структури подкаста. Потім викладач організовує загальну дискусію та аналіз подкастів, що вподобалися студентам. На заключному етапі відбувається самооцінка виконаної роботи, де студенти повинні визначити, наскільки їм вдалося розкрити суть проблеми, що обговорювалася, обміркувати труднощі, які виникли у процесі реалізації проекту, висунути пропозиції щодо покращення подальшої роботи. Наприкінці роботи викладач оцінює діяльність студентів відповідно до раніше обговорених критеріїв.

Отже, використання подкастів у навчальному процесі дозволяє підвищити ефективність навчання, стимулювати студентів до подальшого самостійного вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Бабенко О. Використання подкастів у процесі навчання англійської мови на прикладі ресурсів CBC Edmonton. *Молодий вчений*. 2020. № 11 (87). С. 352-364.
2. Гриньова Ю., Рафальська М., Полодюк М. Використання подкастів та відеокастів під час вивчення англійської мови як метод розвитку навичок аудіювання. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2023. Вип. 3. С. 14-21.
3. Oxford English Dictionary. URL: <http://www.oed.com>